

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 13P/330/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4115232475
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Zuzana Bezáková
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2016:4115232475.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra v konaní pred samosudkyňou Mgr. Zuzanou Bezákovou vo veci starostlivosti súdu o maloletú G. I., nar. X.X.XXXX, t.č. v starostlivosti Detského domova, Kalinčiakova 4295, Topoľčany, zastúpenú Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra, Štefánikova tr. 88, Nitra ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov: matky U. I., nar. XX.X.XXXX, bytom A., E. dvor XX a otca Q. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom: A., E. dvor XX, t. č. ÚVTOS Želiezovce, o návrhu matky na zrušenie ústavnej starostlivosti, takto

rozhodol:

Súd r u š í ústavnú starostlivosť nad maloletou G. I., nar. XX.XX.XXXX, ktorá bola nariadená rozsudkom Okresného súdu Nitra č. k. 13P/27/2013-33 zo dňa 21.02.2013.

Súd u r č u j e dohľad nad výchovou maloletej G. I., nar. XX.XX.XXXX.

Žiaden z účastníkov n e m á p r á v o na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom zo dňa 04.11.2015 podaným na tunajší súd dňa 06.11.2015 sa matka mal. G. I., nar. XX.XX.XXXX domáhala zrušenia ústavnej starostlivosti nad mal. Svoj návrh odôvodnila tým, že má zlepšené podmienky pre zabezpečovanie starostlivosti o dieťa, spolupracuje s neziskovou organizáciou Kľúč, ktorá je pomáha skvalitniť kompetencie na lepšiu starostlivosť o mal. deti a ich výchovu. Celá rodina túži po návrate mal. do domáceho prostredia.

Matka maloletého dieťaťa vypočutá na pojednávaní ako účastníčka konania uviedla, že návrh na zrušenie ústavnej starostlivosti podala z dôvodu, že chce aby sa mal. G. vrátila domov. Bola v roku 2015 odsúdená za trestný čin týrania zverenej a blízkej osoby, tohto konania sa mala dopustiť voči mal. G.. Navštevuje pravidelne mediačného pracovníka na OS v NR. Boli jej odporúčané aj návštevy u psychológa. S G. je v pravidelnom kontakte od 12/2014. 1x do týždňa si telefonujú, chodí ju aj navštevovať. Boli spolu aj na víkendovom pobyte v detskom domove. G. chodí do jej domácnosti na prázdniny, trávi tam sviatky počas celého roku 2015. V lete bola doma takmer mesiac. Počas jej návštev bolo všetko v poriadku, nemala s ňou žiadne problémy. Vie, že potrebuje brať pravidelne lieky, dodržiava liečebný režim. Aj jej správanie sa zmenilo. Ako uviedla pravidelne ju navštevujú terénni pracovníci z mesta. Aj voči mal. sa jej vzťah zmenil. Naďalej býva v 1-izbovom byte, spolu s manželom a 2 mal. deťmi. Je nezamestnaná poberá dávky hmotnej núdzy 90 eur mesačne a PnD na 2 mal. deti. Iný príjem nemá. Mal. G. chodí do špeciálnej školy, v NR bude pokračovať v 6. ročníku v špeciálnej škole na Mudroňovej ulici.

Otec maloletého dieťaťa vypočutý na pojednávaní ako účastník konania uviedol, že je od 02/2015 vo ÚVTOS, trest mu končí 08/2018, v 11/2016 by mohol byť podmienene prepustený. Do 02/2015 som bol aj on v kontakte s mal. S matkou dieťaťa obnovili spolužitie. Počas Vianoc 2014 neboli žiadne problémy. Myslím si, že aj správanie matky voči mal. sa zlepšilo a to aj preto že dcéra je už staršia, aj ona sa inak

správa. Po ukončení trestu sa vráti k manželke a mal. deťom, bude sa aj on podieľať na zabezpečovaní starostlivosti a výchovy k maloletej.

Kolízny opatrovník na pojednávaní uviedol, že navrhuje aby bola zrušená ústavná starostlivosť nad mal. a dieťa bolo naďalej vychovávané v rodinnom prostredí rodičov. Vzhľadom na odsúdenie matky navrhol aby súd určiť dohľad nad výchovou mal. G..

Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom návrhu zo dňa 14.11.2015 a s obsahom nasledujúcich listinných dôkazov:

- správy sociálneho šetrenia pomerov v domácnosti matky zo dňa 23.11.2015 a 03.02.2015
- správy akreditovaného subjektu Kľúč n. o.
- správa z detského domova Topoľčany zo dňa 22.12.2015 a z 19.04.2016
- potvrdenie o návšteve školy mal. detí I.,
- SL rodičov dieťaťa,
- správa o probačnom dohľade matkou zo dňa 23.03.2016
- rozsudok Okresného súdu Nitra zo dňa 18.05.2016
- pripojený spis Okresného súdu Nitra 13P/27/2013 a z neho rozsudok zo dňa 21.02.2013, Okresného súdu Nitra 4T/88/2015, 4T/24/2015

a zistil tento skutkový a právny stav:

Rozsudkom Okresného súdu Nitra č. k. 13P/27/2013-33 zo dňa 21.02.2013 bola nariadená nad mal. G. I., nar. XX.XX.XXXX ústavná starostlivosť, ktorá sa vykonáva v Detskom domove v Topoľčanoch. Zároveň súd zaviazal rodičov mal. prispievať na výživu dieťaťa minimálnym zákonným výživným na účet zariadenia v ktorom je mal. umiestnená. Návrh na nariadenie ústavnej starostlivosti bol podaný Úradom práce sociálnych vecí a rodiny v Nitre, a to z dôvodu, že bola ohrozená výchova mal. G. z dôvodu, že voči matke mal. bolo vedené trestné stíhanie pre trestný čin týrania blízkej a zverenej osoby. Mal. bola vyňatá z rodinného prostredia na základe predbežného opatrenia, bolo potrebné aby prebehla odborná diagnostika dieťaťa a mal. bola mimo rodinného prostredia, pokiaľ nebude trestné konanie ukončené.

Rozsudkom Okresného súdu Nitra č. k. 4T/24/2015-280 zo dňa 18.05.2015, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 30.05.2015 bola matka mal. U. I. odsúdená na trest odňatia slobody v trvaní 3 rokov s podmieneným odkladom výkonu trestu v trvaní 3 rokov z dôvodu, že spáchal zločin týrania blízkej a zverenej osoby tým, že týrala mal. G. na ňu kričala, vulgárne jej nadávala, opakovanne ju bila. Zároveň jej bol uložený probačný dohľad nad jej správaním v skúšobnej dobe 3 rokov, ako aj povinnosť podrobiť sa sociálnemu výcviku zameranému na výchovu a starostlivosť o mal. deti.

Mal. G. I. sa nachádza v starostlivosti Detského domova Topoľčany od 28.11.2012, kedy bola na základe predbežného opatrenia zverená do starostlivosti detského domova. Podľa správy Detského domova Topoľčany zo dňa 22.12.2015 súd zistil, že od umiestnenia dieťaťa sa začala intenzívna práca s rodinou, z počiatku to bola spolupráca so sestrou U. O.. G. sa neustále domáhala kontaktu so svojou matkou a biologickou rodinou. Rodinu navštevovali a od 11/2014 začala mal. realizovať víkendové pobyty v rodine, rovnako aj Vianočné sviatky v roku 2015. Pobyt prebiehali podľa dohodnutých pravidiel za kontroly terénnych pracovníkov. V roku 2015 sa realizovali prípadové konferencie za účasti detského domova ÚPSVaR v Nitre, Mestského úradu v Nitre, rodičov dieťaťa, závery konferencií zúčastnené subjekty aj rodičia dodržiavali. Mal. je v kontakte s matkou telefonicky, 1x mesačne trávi víkend u rodičov. Rovnako matka strávila víkend v detskom domove, pričom zamestnanec detského domova konštatoval, že matka je starostlivá, citovo naviazaná na deti a dokáže zabezpečiť starostlivosť o ne. Zdravotný stav mal. G. je stabilizovaný, je nastavená na medikamentóznú liečbu, ktorú matka dodržiava. Zo správy detského domova zo dňa 19.04.2016 súd zistil, že mal. strávila v roku 2016 jarné prázdniny a Veľkonočné sviatky, priebeh kontaktov s matkou bol bezproblémový.

Zo správy z pohovoru s mal. G., ktorú predložil kolízny opatrovník súdu dňa 04.02.2016 súd zistil, že mal. sa cíti dobre v detskom domove. Počas návštev u rodičov pomáha v domácnosti, je spokojná, niekedy sa tam nudí. Vie si predstaviť, že by bývala doma stále, za mamou je jej smutno, teší sa na ňu. Želá si, aby bola doma.

Zo správy neziskovej organizácie Kľúč zo dňa 30.11.2015 súd zistil, že v rodine I. bola intervencia neziskovej organizácie bola zameraná na udržiavanie kontaktov mal. G. s biologickou rodinou, podpora vzájomných citových väzieb a podpora matky pri zvládaní záťažových situácií. Počas obdobia od júl -

november 2015 bolo realizovaných 7 návštev v rodiny, z toho bola 3x mal. na pobyte v domácnosti. Počas celej intervencie bolo vidieť, že matka má ozajstný záujem o tom, aby sa mal. vrátila späť do rodiny. Rešpektovala všetky nariadenia a odporúčania. Citová väzba na matku zo strany mal. je silná, tešila sa na každý víkendový pobyt. Situácia v rodine sa stabilizovala a medzi matkou, mal. G. a súrodencami je vytvorený silný citový vzťah.

Zo správy Mestského úradu v A., zo dňa 02.03.2016 súd zistil, že boli realizované opakované šetrenia terénnymi sociálnymi pracovníkmi u matky dieťaťa, resp. u rodičov mal. Bolo zistené, že matka má vytvorené podmienky pre zabezpečovanie starostlivosti o deti. Mal. deti navštevujú školu. Domácnosť rodičov je udržiavaná a čistá.

Rodičia mal. G. I. žili v spoločnej domácnosti do 02/2015, kedy otec nastúpil do ÚVTOS. Sú v pravidelnom kontakte, po ukončení výkone trestu budú spoločne zabezpečovať starostlivosť o svoje mal. deti.

Podľa § 55 ods. 1 Zákona o rodine č. 36/2005 Z.z. (ďalej len Zákon o rodine) súd sústavne sleduje spôsob výkonu ústavnej starostlivosti a najmenej dvakrát do roka hodnotí jej účinnosť, najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou a s príslušným zariadením, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené.

Podľa § 55 ods. 3 Zákona o rodine, súd zruší ústavnú starostlivosť najmä vtedy, ak maloleté dieťa možno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti alebo ak zanikli dôvody, pre ktoré bola nariadená.

Podľa § 37 ods. 2 Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení:

- a) vhodným spôsobom napomenie maloleté dieťa, jeho rodičov a iné fyzické osoby, ktoré svojím správaním ohrozujú alebo narušujú jeho riadnu výchovu,
- b) určí nad výchovou maloletého dieťaťa dohľad? dohľad vykonáva najmä za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obce, školy, neštátnych subjektov a zariadenia, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené,
- c) uloží maloletemu dieťaťu obmedzenie v rozsahu potrebnom na predchádzanie a zabraňovanie škodlivým vplyvom, ktoré môžu ohroziť alebo narušiť jeho priaznivý vývoj? sleduje najmä za súčinnosti obce,
- d) uloží maloletemu dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu.

Ústavná starostlivosť zaniká priamo zo zákona dosiahnutím plnoletosti dieťaťa. Predtým môže ústavnú starostlivosť zrušiť len súd, ak pominuli dôvody jej nariadenia a dieťa sa môže vrátiť do pôvodného výchovného prostredia. Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že návrh matky na zrušenie ústavnej starostlivosti, ktorá bola nariadená nad maloletou G. I. bol podaný dôvodne, nakoľko v súčasnosti zanikli dôvody, pre ktoré bola ústavná starostlivosť nariadená. Potom, ako bola matka odsúdená pre zločin týrania blízkej a zverenej osoby, došlo k zmene správania sa matky a postoja matky k maloletej G., čo potvrdili všetky zainteresované subjekty, ktoré s rodinou pracovali. Matka svoje správanie oľutovala, priznala svoju vinu a aktívne sa zúčastňuje sociálneho poradenstva zameraného na výchovu a starostlivosť o mal. deti. Podstatná je aj skutočnosť, že u maloletej G. absentuje prítomnosť matky, je na ňu veľmi silno citovo naviazaná. Z uvedených dôvodov súd návrhu matky na zrušenie ústavnej starostlivosti v plnom rozsahu vyhovel, nariadil však dohľad nad výchovou maloletej vzhľadom k tomu, že matka pri výchove dieťaťa a zabezpečovaní starostlivosti o dieťa sa dopustila trestnej činnosti a je v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia. Zo strany súdu je záujem na riadnej výchove maloletej, na riadnom zabezpečovaní potrieb dieťaťa a riadnej starostlivosti o maloletú. Dohľad má plniť ochrannú funkciu- napomáhať zabezpečiť stabilné zdravé výchovné prostredie pre maloleté dieťa. V tomto prípade sa dohľad bude realizovať v spolupráci a v súčinnosti s orgánom sociálno-právnej ochrany detí - UPSVaR Nitra, pričom budú vykonávané opakovane sociálne šetrenia v rodine. S rodinou sa bude pracovať a v určených časových intervaloch orgán sociálno-právnej ochrany podá správu súdu o zabezpečovaní starostlivosti o dieťa, o výchove maloletého dieťaťa. Ak nariadené výchovné opatrenie splní svoj účel, súd dohľad zruší.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a) O. s. p. tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania, keďže išlo o konanie, ktoré súd mohol začať i bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Nitre.

Podľa § 205 ods. 1 O. s. p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O. s. p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O. s. p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O. s. p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.